

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจัยพื้นฐานในการดำเนินงานประกอบด้วย 4M ได้แก่ Man (คน) Money (เงินทุน) Material (วัตถุดิบ หรือ วัสดุอุปกรณ์) และ Method (วิธีการบริหารจัดการ) ในบรรดาปัจจัยพื้นฐานทั้งหมด "คน" ถูกจัดให้เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญที่สุด มีค่าสูงสุดในองค์การเมื่อเปรียบเทียบกับปัจจัยอื่น เนื่องด้วยเหตุผลหลายประการ อาทิเช่น "คน" เป็นผู้ใช้ปัจจัยทั้งหมด แม้จะมีปัจจัยอื่นครบถ้วน แต่ถ้าขาด "คน" ย่อมไม่สามารถดำเนินงานใดๆ ภายในองค์การได้ "คน" เป็นปัจจัยบ่งชี้ถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์การ การดำเนินงานจะมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลหรือไม่เพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพของ "คน" องค์การที่ขาดแคลนปัจจัยพื้นฐานแต่ได้ "คน" ที่มีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถ มีศักยภาพ มีขวัญกำลังใจ มีความเต็มใจและกระตือรือร้นในการทำงาน ย่อมมีโอกาสประสบความสำเร็จมากกว่าองค์การที่มีปัจจัยพื้นฐานพร้อม แต่ขาด "คน" ที่มีคุณภาพ เป็นต้น

สถาบันราชภัฏเชียงใหม่ ได้มีนามาจากโรงเรียนฝึกหัดครูศึกษาระดับมัธยมศึกษา ถูกสถาปนาขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2467 ได้รับการพัฒนาและปรับเปลี่ยนสถาบันมาโดยลำดับเป็นระยะเวลากว่า 80 ปี ยึดมั่นในปรัชญาของความเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ดังนั้นจึงเป็นสถาบันที่ให้โอกาสทางการศึกษาแก่บุคลากรในท้องถิ่นหลากหลายรูปแบบ อาทิเช่น การจัดการศึกษาภาคปกติ โครงการจัดการศึกษาเพื่อขยายโอกาสทางการศึกษา โครงการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลากรประจำการ โครงการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา โครงการพระธรรมจาริก เป็นต้น การเปิดโอกาสทางการศึกษาอย่างเต็มที่ ทำให้จำนวนนักศึกษาของสถาบันมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นทุกปี และส่งผลกระทบต่อจำนวนบุคลากรของสถาบันที่ต้องเพิ่มปริมาณ เพื่อตอบสนองงานด้านการให้บริการ แต่หลังจากที่รัฐบาลมีนโยบายปฏิรูประบบราชการ ทำให้สถาบันไม่สามารถบรรจุบุคลากรเข้าเป็นข้าราชการได้ ปัจจุบันบุคลากรของสถาบันแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ บุคลากรสายอาจารย์ผู้สอน (ได้แก่ ข้าราชการครู อาจารย์ประจำตามสัญญา) และ บุคลากรสายสนับสนุน (ได้แก่ ข้าราชการพลเรือนสามัญ ลูกจ้างประจำ พนักงานของสถาบัน) ซึ่งมีทั้งบุคลากรที่เป็นข้าราชการ และ บุคลากรที่ไม่ใช่ข้าราชการ

สำหรับความแตกต่างระหว่างบุคลากรที่เป็นข้าราชการ และ บุคลากรที่ไม่ใช่ข้าราชการ นั้น มีหลายประการอาทิเช่น ประการแรก “เงื่อนไขการจ้างงาน” ข้าราชการทำสัญญาจ้างงานถาวรกับรัฐบาล แต่บุคลากรที่ไม่ใช่ข้าราชการทำสัญญาจ้างงานรายปีกับสถาบัน ประการที่สอง “เงินเดือน” ข้าราชการได้รับเงินเดือนขั้นต่ำตามวุฒิการศึกษา และปรับขึ้นเงินเดือนอย่างสม่ำเสมอ บุคลากรที่ไม่ใช่ข้าราชการได้รับเพียงเงินเดือนขั้นต่ำตามวุฒิการศึกษา และไม่มีการปรับขึ้นเงินเดือน ประการที่สาม “สวัสดิการและประโยชน์เกื้อกูล” ข้าราชการได้รับบำเหน็จ บำนาญ สวัสดิการ และเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ในขณะที่บุคลากรที่ไม่ใช่ข้าราชการไม่ได้รับสวัสดิการ และประโยชน์เกื้อกูลใดๆ นอกเหนือจากเงินเดือน ประการสุดท้าย “สิทธิในการบริหารงานภายในสถาบัน” ข้าราชการมีสิทธิในการบริหารงานภายในสถาบัน ทั้งในแง่การลงสมัครเลือกตั้ง เปรด คณะมนตรี และอยู่ในตำแหน่งผู้บริหาร แต่บุคลากรที่ไม่ใช่ข้าราชการไม่มีสิทธิใดๆ ในการบริหารงานภายในสถาบัน เป็นต้น อย่างไรก็ตามในความแตกต่างก็ยังมีเหมือน ในแง่ที่ว่าบุคลากรทุกคน ทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็ข้าราชการ หรือ ไม่ใช่ข้าราชการ ล้วนมีภาระหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบไม่แตกต่างกันแต่อย่างใด

ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ของอาจารย์ประจำตามสัญญาสถาบันราชภัฏเชียงใหม่ เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย วางแผน และพัฒนางานด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของผู้บริหารสถาบันราชภัฏเชียงใหม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของอาจารย์ประจำตามสัญญาสถาบันราชภัฏเชียงใหม่
2. เพื่อหาปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของอาจารย์ประจำตามสัญญาสถาบันราชภัฏเชียงใหม่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของอาจารย์ประจำตามสัญญาสถาบันราชภัฏเชียงใหม่
2. ทำให้ทราบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของอาจารย์ประจำตามสัญญาสถาบันราชภัฏเชียงใหม่
3. เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย วางแผน และ พัฒนางานด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของผู้บริหารสถาบันราชภัฏเชียงใหม่

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ อาจารย์ประจำตามสัญญา สถาบันราชภัฏเชียงใหม่ สังกัดคณะครุศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ และ คณะเทคโนโลยีการเกษตร ที่ปฏิบัติงานในระหว่างภาคเรียนที่ 3 ปีการศึกษา 2546
2. การวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลาทั้งสิ้น 8 เดือน นับตั้งแต่เดือน มกราคม ถึงเดือน สิงหาคม พ.ศ. 2547
3. ตัวแปรที่ศึกษา ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ
 - 3.1 ตัวแปรต้น คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สถานภาพสมรส อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด คณะที่สังกัด และ อาชีพงาน
 - 3.2 ตัวแปรตาม คือ ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน
4. สถานที่ดำเนินการวิจัย คือ สถาบันราชภัฏเชียงใหม่ ตั้งอยู่เลขที่ 202 ถนนโชตนา ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

นิยามศัพท์

อาจารย์ประจำตามสัญญา หมายถึง อาจารย์ประจำตามสัญญา สถาบันราชภัฏเชียงใหม่ สังกัดคณะครุศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ และ คณะเทคโนโลยีการเกษตร ที่ปฏิบัติงานในระหว่างภาคเรียนที่ 3 ปี การศึกษา 2546

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน หมายถึง ระดับความพึงพอใจของอาจารย์ประจำตามสัญญาที่มีต่อนโยบายสถาบัน ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน ค่าตอบแทน ลักษณะงานทั่วไป ลักษณะงานอาจารย์ เงื่อนไขการทำงาน และ ความพึงพอใจในด้านอื่นๆ ซึ่งเป็นความรู้สึกที่เป็นผลมาจากการรับรู้เมื่อได้ผ่านการทำงานมาระยะเวลาหนึ่ง

ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง ข้อมูลส่วนบุคคลของอาจารย์ประจำตามสัญญา ได้แก่ เพศ สถานภาพสมรส อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด คณะที่สังกัด และ อายุงาน